

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

Інститут економіки та менеджменту
(назва інституту)

Кафедра підприємництва та маркетингу
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту економіки та
менеджменту

Л.Т. Гораль
(підпис) (прізвище та по батькові)

№ 09 2018 р.

Статистика підприємництва
(назва навчального дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень
(рівень вищої освіти)

галузь знань

07 Управління та адміністрування
(код факультету)

спеціальність

076 Підприємство, торгівля та біржова діяльність
(код спеціальності)

спеціальність*

(назва)

вид дисципліни

вільно вибрана
(обов'язкова/вільно вибрана)

Івано-Франківськ-2018

* за умови затвердження вченою радою ІФНТУНГ

ІФНТУНГ

Робоча програма дисципліни «Статистика підприємства» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність».

Розробник:

доцент кафедри маркетингу і контролінгу,

к.е.н., доцент

(посадка, назва кафедри, назва курсу, номер заняття)

О.Б.Василук

(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри підприємництва та маркетингу

(назва кафедри)

Протокол від «30» серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри підприємництва та маркетингу

(назва кафедри)

І.В.Сересова

(прізвище та ініціали)

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри

підприємництва та маркетингу

(назва кафедри)

І.В.Сересова

(прізвище та ініціали)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Статистика підприємництва» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр 5		Семестр _____	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	3	3	3	3		
Кількість модулів	1	1	1	1		
Загальний обсяг часу, год	90	90	90	90		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	36	36	36	36		
лекційні заняття	18	6	18	6		
семінарські заняття	-	-	-	-		
практичні заняття	18	6	18	6		
лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год, у т.ч.	54	78	54	78		
виконання курсового проекту (роботи)	-	-	-	-		
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-	-	-	-		
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	20	20	20		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	14	38	14	38		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	20	20	20	20		
підготовка до екзамену	-	-	-	-		
Форма семестрового контролю	Диференційований залік		Диференційований залік			

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни – набуття фахівцями компетенцій щодо методів статистичної оцінки економічних явищ і процесів підприємницької діяльності, методів статистичних досліджень та аналізу.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- забезпечувати систематичний процес збору інформації соціально-економічного характеру;
- пропонувати оптимальну систему показників статистичного аналізу господарської діяльності суб'єктів підприємництва;
- виявляти фактори впливу на показник (головні та другорядні) та оцінювати залежність зміни результуючого показника від зміни кожного з факторів;
- встановлювати закономірності та тенденції розвитку соціально-економічних явищ;
- використовувати аналіз інформації для усунення недоліків в діяльності підприємства при прийнятті управлінських рішень.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:

загальних:

- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- володіння методами спостереження, опису, ідентифікації та класифікації статистичної інформації;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;

фахових:

- знання щодо методів збирання, зведення та групування інформації про соціально-економічні явища і процеси, необхідні для проведення статистичного аналізу господарської діяльності суб'єктів підприємництва;
- здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички з статистичних методів, що впливають на формування підприємницьких рішень.

Результати навчання дисципліни деталізують **такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:**

- демонструвати здатність генерувати нові ідеї при здійсненні статистичного аналізу діяльності підприємств;
- демонструвати вміння приймати обґрунтовані рішення щодо оптимальних методів аналізу статистичної інформації, необхідних для вирішення існуючої проблеми для прийняття управлінських рішень.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Ши фр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг го- дин		Література	
		ДФН	ЗФН	поряд- ковий номер	розділ, підроз- діл
М 1	Статистика підприємництва	18	6		
Т 1	Предмет, методи та основні завдання статистики підприємництва Роль статистики у бізнесі. Предмет та основні завдання статистики підприємництва. Одиниці спостереження в статистиці підприємств. Система показників статистики підприємництва.	2	1	1 2 3 4	1 1.1 1.1 1
Т 2	Підприємство як об'єкт статистичного вивчення Поняття та класифікація підприємств. Статистичне вивчення основних напрямів діяльності підприємства. Реєстри та звітність підприємств. Основні класифікатори України	2		1 2 3 4	2 8.2, 8.4 1.2 2
Т 3	Статистика активів підприємства Поняття, класифікація та види оцінки основних засобів. Показники стану та руху основних засобів. Показники ефективності використання основних засобів. Поняття та класифікація оборотних активів. Показники використання оборотних активів	2	1	1 2 5	6 8.1 16
Т 4	Статистика персоналу Склад працівників підприємства. Показники руху чисельності працівників. Аналіз сезонних коливань. Аналіз ефективності використання персоналу.	2		2 5	8.3 13, 14
Т 5	Статистика витрат підприємництва Основні напрями та показники статистичного вивчення витрат підприємства. Класифікація витрат. Операційні витрати. Аналіз показників собівартості продукції. Витрати на оплату праці. Абсолютні, відносні та середні показники статистики витрат на оплату праці. Статистичне вивчення матеріальних витрат. Матеріаломісткість продукції	4	2	1 2 5	8 8.2, 8.3 15,17
Т 6	Статистика продукції Поняття та склад продукції підприємств різних видів економічної діяльності. Вивчення динаміки і виконання плану виробництва продукції. Використання індексного методу у статистиці продукції. Статистичний аналіз якості продукції	2		1 2 3 4 5	9 8.2 2.4 8 12
Т 7	Статистика фінансового стану і фінансових результатів підприємницької діяльності Інформаційне забезпечення статистичного аналізу. Показники фінансової стійкості. Показники ліквідності та платоспроможності. Показники ділової активності. Показники ефективності підприємницької діяльності	4	2	1 2 3 4 5 17, 18	10 8.5-8.7 8 8 17.7

Всього:

М1 – змістових модулів 1

3.2 Теми практичних занять

Теми практичних занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Статистика підприємництва	18	6		
Т 2	Підприємство як об'єкт статистичного вивчення	2		1п 2п 3п	2 10.8 2.3
Т 3	Статистика активів підприємства	2		1п 2п 4п	6 10.8 16
Т 4	Статистика персоналу	2	1	2п 4п	10.8 13, 14
Т 5	Статистика витрат підприємництва	4	1	1п 2п 4п	8 10.8 15,17
Т 6	Статистика продукції	4	2	1п 2п 3п 4п	9 10.8 8 9-12
Т 7	Статистика фінансового стану і фінансових результатів підприємницької діяльності	4	2	1п 2п 3п 4п	10 10.8 8 17

3.3 Завдання для самостійної роботи студента

Самостійна робота виконується студентами згідно з розподілом годин за темами і включає в себе різні види самостійної роботи: вивчення методичних вказівок та літературних джерел, підготовка до занять, самостійне вивчення окремих питань курсу.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Статистика підприємництва	10		
Т 1	Роль статистики у бізнесі	2	3с	Тема 6 Результати досліджень: виклики представлення й інтерпретації
Т 2	Основні класифікатори України	2	1с 2с 2і	3 2
Т 3	Методи нарахування амортизації основних засобів	2	2с	6
Т 5	Матеріаломісткість продукції	2	2с, 4с	8.4

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Статистика підприємств. Навчальний посібник: С. О. Матковський, О. С. Гринькевич, О. З. Сорочак [et al.]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Алерта, 2013. – 560 с.
2. Статистика: теоретичні засади і прикладні аспекти. Навчальний посібник: Р. В. Фещур, А. Ф. Барвінський, В. П. Кічор та інші. За наук. ред. Р. В. Фещура. – 2-е видання, оновлене і доповнене. – Львів.: „Інтелект-Захід”, 2003. – 576 с.
3. Статистично-економетричні методи в підприємстві : навчальний посібник / [Перезово І. В., Побігун С. А., Василик О. Б., Іванова М. О., Обельницька Х. В., Даляк Н. А.]; за заг. ред. Перезової І. В., Побігуна С. А. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. – 226 с.
4. Василик О. Б. Статистика: конспект лекцій – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2013.– 93с

Додаткова література

5. Статистика. Підручник // А. В. Головач, А. М. Єріна, О. В. Козирев та ін. – К.: Вища школа, 1993. – 623 с.
6. Статистика. Збірник задач. Навчальний посібник // А. В. Головач, А. М. Єріна, О. В. Козирев та ін. – К.: Вища школа, 1994. – 448 с.
7. Тарасенко І.О. Статистика. Навчальний посібник // І. О. Тарасенко. – К.: Центр навч. л-ри, 2006. – 344 с.
8. Про державну статистику : Закон України від 17.09.1992 № 2614-ХІІ // Відом. Верховної Ради України. – К., 2000. – №43.
9. Штангрет А. М., Копилук О. І. Статистика: Навчальний посібник .-Київ: Центр навчальної літератури, 2005.-232 с.
10. Ковтун М. В., Столяров Г. С. Загальна теорія статистики: Курс лекцій. – К.: Видавництво „Четверта хвиля”, 1996. – 143 с.
11. Теорія статистики: Навчальний посібник // Захожай В. Г., Федорченко В. С.-Київ: МАУП, 2000.-179 с.
12. Єріна А. М. Статистичне моделювання та прогнозування . Навчальний посібник.-К.: КНЕУ, 2001.-170 с.
13. Столяров Г. С., Штанов Д. Г., Ковтун Н. В. АРМ Статистика: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 1999. – 268 с.
14. Т. В. Уманець, Ю. Б. Пігарев. Статистика: Навч. посіб. – К.: Вікар, 2003. – 623 с.
15. Чекотовський Е. В. Графіки статистичних рядів та їх побудова на ПЕОМ з використанням пакета EXCEL 5.0: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 1997. – 380 с.
16. Лугінін О. Є., Білоусова С. В. Статистика : Підручник, Київ: ЦНЛ , 2005. -580 с.
17. Василик О. Б. Метод плинної змінної середньої в статистиці і прогнозного моделюванні та його застосування на прикладі ВАТ «Укрнафта» / О. Б. Василик, Б. Д. Сторож, Я. Б. Сторож // Науковий вісник ІФНТУНГ. – Івано-Франківськ, 2010. – С. 131-134
18. Василик О. Б. Факторний аналіз рентабельності власного капіталу // Сучасні наукові досягнення - 2008 : Зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (Миколаїв, 29 – 30 листопада 2008 р.) : у 3 т. – Миколаїв : НУК, 2008. – Т. 1. – С. 60 – 63.

Література та методичне забезпечення практичних занять

- 1п Статистика підприємств. Навчальний посібник: С. О. Матковський, О. С. Гринькевич, О. З. Сорочак [et al.]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Алерта, 2013. – 560 с.
- 2п Статистика: теоретичні засади і прикладні аспекти. Навчальний посібник: Р. В. Фещур, А. Ф. Барвінський, В. П. Кічор та інші. За наук. ред. Р. В. Фещура. – 2-е видання, оновлене і доповнене. – Львів.: „Інтелект-Захід”, 2003. – 576 с.
- 3п Василик О. Б. Статистика: конспект лекцій – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2013.– 93с
- 4п Статистика. Збірник задач. Навчальний посібник // А. В. Головач, А. М. Єріна, О. В. Козирев та ін. – К.: Вища школа, 1994. – 448 с.

Література та методичне забезпечення самостійної роботи

- 1с Василик О. Б. Статистика: конспект лекцій – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2013.– 93с
 2с Статистика підприємств. Навчальний посібник: С. О. Матковський, О. С. Гринькевич, О. З. Сорочак [et al.]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Алерта, 2013. – 560 с.
 3с «Prometheus» – громадський проект масових відкритих онлайн-курсів// Режим доступу: <https://prometheus.org.ua>: Курс «Соціологія та соціальні дослідження: що, як, навіщо?» Режим доступу : https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/SOC101/2015_T1/about
 4с Статистично-економетричні методи в підприємстві : навчальний посібник / [Перезова І. В., Побігун С. А., Василик О. Б., Іванова М. О., Обельницька Х. В., Даляк Н. А.]; за заг. ред. Перезової І. В., Побігуна С. А. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. – 226 с.

4.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 1і. Публікація документів Державної Служби Статистики України [електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrstat.org/uk>
 2і. Державна служба статистики України [електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua/>

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів теоретичних знань за змістовим модулем. Також передбачено контроль практичних навиків та перевірка засвоєння матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 6.

Таблиця 6 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Статистика підприємництва»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Модуль 1	
Контроль засвоєння теоретичних знань модуля М1: Км1 (в тому числі 10 балів за матеріал, що виноситься на самостійне вивчення Т 1)	40
Контроль засвоєння практичних навиків модуля М1 (10*6)	60
Усього	100

Залікова оцінка з дисципліни виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче.

Остаточне оцінювання з дисципліни проводиться відповідно до вимог чинного Положення «Про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів»

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	задовільно
60-66	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни